

Handläggare
Alva Engström
Telefon: 08-508 28 776

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2024-12-10, p. 10

Motion av Jonas Naddebo (C) om att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägga fler bad

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/811

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har från Kommunstyrelsen den 10 oktober 2024 mottagit remiss (Dnr KS 2024/811) avseende en motion från Jonas Naddebo, Centerpartiet, om att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägga fler bad. I motionen anges bl.a. att Centerpartiet under sommaren tog egna initiativ för att samla in vattenprover, vilka skickades på analys för att bedöma om vattnet var tjänligt för bad. Denna provtagning visade sig resultera i god vattenkvalitet.

Motionären anger i huvudsak att Stockholms närhet till vatten bör göras mer tillgängligt och föreslår Kommunfullmäktige besluta följande:

- ATT ge kommunstyrelsen i uppdrag att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter.
- ATT ge kommunstyrelsen i uppdrag, i samråd med berörda nämnder och bolag, få på plats 175 badstegar i Stockholms vatten
- ATT ge kommunstyrelsen i uppdrag, i samråd med berörda nämnder och bolag, att utreda möjligheterna för att anlägga 23 nya allmänna badplatser

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till nya allmänna badplatser. Överlag har badvattnet vid Stockholms officiella badplatser ur hygienisk synpunkt god kvalitet. Det är dock viktigt att notera att provtagningen på stadens officiella badplatser visar varierande resultat, vilket beror på badplatsernas olika förutsättningar och väderförhållandena under badsäsongen.

Centerpartiet har på eget uppdrag utfört badvattenprovtagningar på vissa punkter i staden. Det framgår inte om provtagningarna har följt nedanstående krav.

Ett officiellt strandbad måste uppfylla vissa grundläggande krav som anges i EU-direktivet om förvaltning av badvattenkvaliteten (2006/7/EG), nedan badvattendirektivet, och i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14). Miljöförvaltningens provtagning följer dessa krav. Badvattnet ska vara tjänligt ur hygienisk synpunkt, vilket bedöms utifrån vattenprover som tas under sommaren. Prov ska tas vid kontrollpunkter där flest badande förväntas eller där föroreningsrisken är hög. Provtagning ska ske på minst 30 centimeters djup i vatten som är minst en meter djupt, med en steril och genomskinlig provbehållare om minst 250 ml. Prov ska skyddas från ljus och hållas kylt till 4°C, och analys bör ske samma dag eller senast inom 24 timmar. Varje prov ska analyseras för intestinala enterokocker och *Escherichia coli* (E. coli) enligt tillåtna metoder för respektive indikatororganism.

Det är flertalet faktorer som utöver att badvattenkvaliteten är god ur hygienisk synpunkt spelar in i om en plats är lämplig att anlägga som badplats eller inte. Etablering av nya badplatser kräver alltid grundlig utredning av förutsättningarna på den aktuella platsen. Den som är verksamhetsutövare har ett ansvar för att badplatsen inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vid anläggning av nya badplatser behöver den tilltänkta platsen ses över för att kunna göra en bedömning om det finns risk att badande exponeras för eventuella föroreningar på platsen. Vid inrättandet av nya badplatser är miljöbalkens hänsynsregler i andra kapitlet tillämpliga. Exempelvis kunskapskravet (2 §) och försiktighetsprincipen (3§). Likaså ska hänsynsreglerna om val av plats tillämpas (6 §).

Inför att ett bad ska anläggas rekommenderas att verksamhetsutövaren undersöker (provtar) badvattenkvaliteten under minst två badsäsonger för att utvärdera om platsen är lämplig, och för att fånga in eventuella variationer mellan åren. Badvattnet ska vara tjänligt ur hygienisk synpunkt, vilket bedöms utifrån en sådan provtagningsserie på två badsäsonger. Utöver en

provtagningsserie på två år rekommenderar förvaltningen att verksamhetsutövare till nya badplatser tar del av den handlingsplan för nya bad som togs fram år 2022. Handlingsplanen tydliggör vilka krav som ställs vid inrättande av ny offentlig badplats och ger vägledning kring arbetsgång från förslag till genomförande.

Utöver den ovan nämnda utredningen av förutsättningarna på platsen för att en badplats ska kunna etableras, behöver området i vattnet avgränsas med bojlinor för att inte riskera säkerheten för de badande om badplatsen ligger i anslutning till hamnområde. För detta krävs ett beslut från länsstyrelsen om begränsning i rätten att utnyttja utpekade vattenområde (förbud för maskindriven farkost inom det avgränsade området) med stöd av 2 kap. 2§ sjötrafikordningen (1986:300).

Trafikkontoret har under 2024 haft två stadsövergripande budgetuppdrag att dels samordna inrättandet av fler badplatser i staden, dels att identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på. Miljöförvaltningen har på uppdrag av trafikkontoret provtagit 16 platser för potentiellt nya bad i staden under sommarens badsäsong. Årets provtagning på Trafikkontorets utredningsplatser har också visat på varierande resultat när det gäller vattnets tjänlighet. Trafikkontorets utredning för inrättandet av nya bad och avskaffandet av badförbudet i staden kommer att fortsätta även nästa år.

Enligt 18 § Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun är bad förbjudet inom hamnområden samt i närheten av markerade kablar. Badförbudet inom hamnområdet gäller inte vid friluftsbad som anordnats av kommunen samt 10 meter ut från utvalda strandlinjer markerade på bilagda kartor till ordningsföreskrifterna. Bestämmelsen grundar sig på bemyndiganden i ordningslagen (1993:1617) och förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen. Bemyndigandena innebär att en kommun bl.a. får meddela de föreskrifter som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats samt de föreskrifter om ordningen och säkerheten i en hamn som kommunen äger eller förvaltar och som behövs med hänsyn till den verksamhet som bedrivs i hamnen. För föreskrifter som avser ordningen och säkerheten i en hamn gäller också att det område i vatten och på land inom vilket föreskrifterna ska gälla ska anges. Förvaltningen känner inte till att det ska finnas några andra nationella eller överstatliga bestämmelser som reglerar frågan om badförbud inom kommunen.

Huruvida det ska finnas bestämmelser om badförbud, och vilken omfattning ett sådant förbud i så fall ska ha, är alltså en fråga som kommunen själv förfogar över. Ytterst handlar det om en

intresseavvägning, där säkerheten för allmänheten och möjligheten att bedriva hamnverksamhet inom hamnområdet är det som motiverar ett badförbud. Denna intresseavvägning är emellertid en fråga som faller utanför förvaltningens ansvarsområde. Förvaltningen har därför inte möjlighet att bedöma eller ta ställning till om det är lämpligt att avskaffa eller avgränsa det nu gällande badförbudet i staden.

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Klicka och skriv förvaltning

Monika Gerdhem
Avdelningschef
Klicka och skriv förvaltning

Bilagor

1. Motion om att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägga fler bad
2. Handlingsplan för nya bad 2022